

Til hvem det måtte vedrøre.

Kort notat vedrørende klima- og diversitetsaspektet ved brug af oprindelige danske racer i mælkeproduktionen.

Klima og diversitets udfordringerne har i det forløbne år fået stor bevågenhed. Klimabevågenheden har rettet fokus mod husdyrproduktionen – i særdeleshed drøvtyggerproduktionen, som udleder metan. Kvæget er et multifunktionelt dyr, som producerer mælk, kød og i nogle tilfælde naturpleje. Alt efter hvorledes forholdet imellem forbruget af mælk og kød forventes at blive fremadrettet på verdensplan vil vægtningen af den medfølgende kødproduktion i malkekvægholdet skulle op eller nedskaleres. Årsagen til dette er, at beregninger af klimagasudledningen viser, at udledningen pr. kg kød er mere end 2 gange højere fra ammekoproduktionen i forhold til mælkeproduktionen ved de nuværende danske produktionsforhold, når den samlede udledning af klimagasser fordeles mellem mælk og kød (DCA rapport nr. 61: "Environmental impact of beef"). Årsagen til dette er, at produktionen af kød fra en ammekalv kræver vedligeholdelsesfoder til en ammeko et helt år, og at den samme ko producerer metan uden samtidig at producere mælk. Derfor vil det være hensigtsmæssigt at producere den størst mulige kødmængde på malkekvæget, således at antallet af ammekøer vil kunne nedbringes. Dette vil forventeligt øge interessen for toformålsracer, som både har fokus på produktion af kød og mælk. Da majoriteten af de oprindelige racer i både Danmark og i udlandet er toformålsracer vil det alt andet liget øge interessen for disse, hvis de anvendes i en mælkeproduktion. De vil dog ikke være lige så klimaeffektive som de toformålsracer, der har været selekteret helt frem til i dag, da disse forventeligt vil have et bedre forhold imellem produktionen af kød og mælk i forhold til vedligeholdelsesfoderet og den medfølgende metanproduktion stammende fra vedligeholdet. Tages diversitetsaspektet og de oprindelige racers formodede bedre evne for udnyttelse af fyldende grovfoder og græsbaseerede grovfodermidler ind i vurderingen, er der imidlertid mulighed for at billedet ændrer sig, da de oprindelige racer i væsentlig højere grad bidrager til diversiteten end "main stream" toformålsracer. Interessen for de oprindelige racer i den fremtidige mælke/oksekød produktion under ekstensive forhold afhænger derfor i nogen grad af, hvordan klima- diversitets- og grovfoderaspektet vil blive vægtet fremover. Undersøgelser af både oprindelige racer samt "mainstream racer" for disse forhold vil imidlertid under alle omstændigheder være af interesse.

Venlig hilsen

Morten Kargo, Seniorrådgiver ved QGG, AU og specialkonsulent ved SEGES